

Arbejdsfodtøj

Vejledning

Der er forskel på krav til lovpligtigt værnefodtøj og anbefalinger til almindeligt godt arbejdsfodtøj.

Ifølge Arbejdstilsynet er en af de hyppigste årsager til falsulykker, at man bruger uhensigtsmæssigt fodtøj, der ikke passer til arbejdets art eller personen.

Faldrisikoen forøges meget, hvis fodtøjet ikke sidder godt fast på fødderne og ikke kan følge føddernes bevægelser under gang.

Vær opmærksom på, at slidte såler øger risikoen for fald. Hold derfor øje med sålerne og udskift fodtøjet, når det er ved at være slidt. Nogle gummi-materialer slides hurtigere end andre, hvilket gør det endnu vigtigere at holde øje med sålernes beskaffenhed.

Brug af værnefodtøj

Værnefodtøj skal forstås som fodtøj, der beskytter den ansatte mod en eller flere risici, som kan true vedkommendes sikkerhed eller sundhed under arbejde.

Værnefodtøj skal bruges, hvis arbejdet ikke kan tilrettelægges og udføres forsvarligt ved brug af almindeligt, hensigtsmæssigt fodtøj.¹

Valg af værnefodtøj skal tage udgangspunkt i en analyse af de risici, der er i forbindelse med arbejdet. Man kan f.eks. stille spørgsmål som:

- Hvilket arbejde skal udføres?
- Hvordan ser arbejdspladsen og omgivelserne ud?
- Er der risici, der ikke kan fjernes?
- Hvem skal anvende værnefodtøjet?

Værnefodtøj kan være sko, træsko, sandaler, støvler, gummistøvler eller støvletter med en eller flere værneegenskaber.

¹ Arbejdstilsynets vejledning D.5.6-1 om værnefodtøj

Værnefodtøj inddeles i 3 typer:

- a) Sikkerhedssko - med beskyttelses-tåhætte
- b) Lette sikkerhedssko - med beskyttelses-tåhætte (lavere sikkerhedskrav end a)
- c) Arbejdssko - uden beskyttelses-tåhætte

Alle 3 typer værnefodtøj kan fås med supplerende værneegenskaber:

- Værnesål/sømværn
- Skridhæmmende sål
- Stødabsorberende sål
- Kemikaliebestandige
- Antistatiske
- Brandhæmmende
- Vandafvisende
- Varme-/kuldebestandige

Noget værnefodtøj har som primær funktion at beskytte fødder og ankler mod klemning, varme mv. Andet værnefodtøj har en mere generel beskyttende funktion, og det er f.eks. tilfældet med antistatisk fodtøj og fodtøj med skridhæmmende egenskaber. På arbejdssteder, hvor statisk elektricitet er en gene, anbefales sko mærket med ESD-symbolet.

Det kan være nødvendigt at bruge fodtøj med skridhæmmende såler, hvis man ikke kan undgå våde og fedtede gulve trods velegnet gulvbelægning og gode rengøringsprocedurer. Fodtøjet er i så fald et personligt værnemiddel og skal leve op til reglerne om personlige værnemidler.²

² Arbejdstilsynets Bekendtgørelse nr. 1706 om brug af personlige værnemidler

Gode råd i forbindelse med anskaffelse af nyt arbejdsfodtøj

Arbejdsfodtøj skal have en god pasform – dvs. fodtøjet skal sidde fast på foden med f.eks. hælkappe eller hælrem. Samtidig skal der være plads til, at man kan vippe med tæerne. Fodtøjet må ikke klemme tæerne.

Husk: Fødderne hæver ofte i løbet af dagen på grund af væskeophobning – dette skal der også være plads til. Skift evt. fodtøj midt på dagen.

Det anbefales endvidere, at arbejdsfodtøjet:

- er opbygget med svangstøtte.
- har en fast, men bøjeligt sål.
- er stabilt i forhold til at stå godt fast på underlaget, og at det er skridsikkerhed ved fugtige/våde gulve.
- har trykafastende såler både ved hæl og forfod.
- er godt ventileret.
- er vaskbart, hvis der er høj risiko for forurening af fodtøj med blod og lignende.

Anskaffelse, brug og vedligeholdelse

Hvis det er vurderet at arbejdet kræver værnefodtøj, skal arbejdsgiveren sikre at:

- medarbejderen udstyres med værnefodtøj med værneegenskaber, der passer til både arbejdets art og til den enkelte medarbejder.
- værnefodtøjet vedligeholdes og opbevares efter leverandørens anvisninger.
- værnefodtøjet skiftes ved slidtage eller skader.

Det er medarbejderens pligt at:

- anvende værnefodtøjet, så snart det er fremskaffet.
- anvende værnefodtøjet gennem hele arbejdsdagen.
- kontrollere værnefodtøjet for fejl og mangler samt melde det til arbejdslederen, så der kan fremskaffes nyt værnefodtøj.

Hvis du vil vide mere om kravene til fodtøj, kan du finde yderligere information på Arbejdstilsynets hjemmeside: www.at.dk

[Bekendtgørelse nr. 1706 om brug af personlige værnemidler](#)

[Vejledning D.5.6-1 – Værnefodtøj](#)

[Vejledning A.1.6 - Vejledning om forebyggelse af fald på gulv](#)

Har du brug for rådgivning, er du velkommen til at kontakte:

Koncern HR, Fysisk Arbejdsmiljø: www.fa.rm.dk

